

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ
УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ОЛІМПІЙСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМЕНІ ІВАНА ПІДДУБНОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням Науково-методичної ради
Від 30 серпня 2023 року
протокол №1

Голова Науково-методичної ради

А.І. Димуцька

30 серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НД. СК 5 **ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА СПОРТИВНИХ ІГОР**

Освітній професійний рівень: **(фаховий молодший бакалавр)**

Галузь знань: **01 «Освіта/Педагогіка»**

Спеціальність: **017 «Фізична культура і спорт»**

Розробник: **ДИМУЦЬКИЙ АНТОН ОЛЕГОВИЧ,**
спеціаліст I категорії, Майстер спорту України

Робочу програму схвалено на засіданні
ЦК циклу ДИСЦИПЛІН, ЩО
ФОРМУЮТЬ СПЕЦІАЛЬНІ
КОМПЕТЕНТНОСТІ
від 29 серпня 2023 року
протокол №1
Голова циклової комісії

А.О. Димуцький

Київ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта/педагогіка (шифр і назва)	Нормативна
Модулів – 2	Спеціальність: 017 «Фізична культура і спорт»	Рік підготовки
Змістових модулів – 2		1
Загальна кількість годин – 90		Семестр
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Освітньо-професійний ступінь «Фаховий молодший бакалавр»	2-й
		Лекції
		4 год.
		Практичні заняття
		44 год.
		Самостійна робота
		42 год.
Вид контролю:		
залік		

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: оволодіння студентами основами теорії гри й методики організації й проведення спортивних ігор у процесі фізкультурно-спортивної діяльності й педагогічної практики.

Завдання:

1. Ознайомити та навчити методиці викладання спортивні ігор.
2. Сформувати навички підготовки та проведення спортивних ігор.
3. Ознайомити з організацією роботи та проведення спортивних в різних навчальних закладах.

2.3. Перелік компетентностей випускника відповідно до Стандарту вищої освіти

Таблиця 1

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. Здатність працювати в команді. Здатність планувати та управляти часом. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	Здатність до організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних груп населення. Здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини. Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми. Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар. Здатність до безперервного професійного розвитку.

2.4. Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК та визначених Стандартом компетентностей у формі «Матриці компетентностей»:

Таблиця 2

№ п/п	Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
1	2	3	4	5	6
I Загальні компетентності:					
1	Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями	+			+
2	Здатність працювати в команді	+	+	+	+
3	Здатність планувати та управляти часом	+	+	+	+
4	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	+	+	+	+
II Спеціальні (фахові) компетентності					
1	Здатність до організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних груп населення	+	+	+	+
2	Здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини	+	+	+	+
3	Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми	+	+	+	+
4	Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар	+	+	+	+
5	Здатність до безперервного професійного розвитку	+	+	+	+

2.5. По закінченню вивчення навчального курсу з даної дисципліни студенти **повинні знати знати:**

- Значення та місце спортивних ігор у загальноосвітній школі.
- Загальна характеристика спортивних ігор.
- Зміст та методика проведення спортивних ігор.
- Заходи попередження травматизму на заняттях зі спортивних ігор.
- Фактори ризику на заняттях зі спортивних ігор.
- Вимоги до знань та умінь викладача зі спортивних ігор.
- Функціональні обов'язки викладача.
- Вимоги до місць занять, обладнання та інвентарю при проведенні занять з зі спортивних ігор.
- Методика побудови конспектів занять зі спортивних ігор.
- Вимоги до інтенсивності та величини навантажень на уроках зі спортивних ігор.
- Структуру занять зі спортивних ігор.

вміти:

- підбирати спортивні ігри з урахуванням конкретних завдань кожного окремого уроку, його змісту, беручи до уваги рівень фізичної підготовленості, функціональних особливостей організму відповідно до педагогічних завдань, віком граючих і формами роботи;
- складати конспекти й самостійно проводити пройдені ігри;
- готувати місце для проведення ігор, необхідний інвентар і встаткування;
- правильно обирати місце при поясненні гри й у процесі її проведення;
- організувати граючих для проведення гри, подаючи команди й розпорядження;
- пояснювати й показувати ігрові прийоми й гру в цілому;
- керувати процесом гри й діями окремих граючих, виявляючи помилки й знаходячи способи їхнього усунення;
- оцінювати дії, як окремих гравців, так і всього колективу під час гри й по її закінченні;

III. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів	Кількість годин			
	Усього	Лекц.	Практ.	С.р.
Змістовий модуль 1.				
Методика навчання гри у баскетбол	42	2	20	20
Змістовий модуль 2.				
Методика навчання гри у гандбол	44	2	24	22
<i>Усього годин</i>	86	4	44	42

IV. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
I модуль		
1	Історія виникнення баскетболу. Сутність гри у баскетбол. Основні правила	2
II модуль		
3	Історія виникнення гандболу. Сутність гри у гандбол. Основні правила.	2
	<i>Усього годин</i>	4

V. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

- не передбачено навчальним планом.

VI. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кі-сть годин
I модуль		
1.	Методика навчання техніці гри в баскетбол	4
2.	Методика навчання переміщення гравців в баскетболі	4
3.	Методика навчання передач м'яча. Навчальна гра.	4
4.	Методика навчання ведення м'яча. Навчальна гра.	4
5.	Методика навчання кидкам м'яча. Навчальна гра.	4
6.	Методика навчання груповим тактичним діям. Навчальна гра.	2
7.	Методика навчання командним тактичним діям. Навчальна гра.	4
8.	Методика навчання індивідуальним діям. Навчальна гра.	2
9.	Методика проведення тренувального заняття.	4
10.		20
II модуль		
1.	Методика навчання техніці гри в гандбол	2
2.	Методика навчання ловлі м'яча. Навчальна гра.	2
3.	Методика навчання передач м'яча. Навчальна гра.	2
4.	Методика навчання ведення м'яча. Навчальна гра.	2
5.	Методика навчання кидкам м'яча. Навчальна гра.	
6.	Методика навчання блокування. Навчальна гра.	2
7.	Методика навчання техніці гри воротаря. Навчальна гра.	2
8.	Захист рефератів	2
9.	Модульний контроль	4
10.	ПМК	4
	разом	20
	<i>Усього годин</i>	44

VII. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

– не передбачено навчальним планом.

VIII. ТЕМИ САМОСТІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Методика навчання елементам техніки гри у баскетбол	20
2	Методика навчання елементам техніки гри у баскетбол	22
	<i>Усього годин</i>	42

X. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

• *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

• *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

• *Практичні*: вправи.

2) **За логікою передачі і сприймання навчальної інформації**: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) **За ступенем самостійності мислення**: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) **За ступенем керування навчальною діяльністю**: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

XI. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи усного контролю: виступів на практичних заняттях, індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, іспит.

Методи письмового контролю: модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, реферат.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає, рецензія на виступ;

- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття.
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи);
- самостійне опрацювання тем;
- систематичність роботи на практичних заняттях, активність під час обговорення питань

Оцінювання навчальних досягнень студента під час проведення практичних занять - максимальний бал – 10 балів:

Бали	Усна відповідь	Самостійна робота	Експрес тести
2-3	студент не володіє основною програмною літературою і не вміє грамотно використовувати наукову термінологію; не може достатньо повно і правильно відповісти на поставлені питання; допускає грубі принципові помилки при викладі матеріалу.	письмове анотування питань, що виносяться на самостійне опрацювання	45-46% правильних відповідей
3,5-5	має достатній обсяг знань в рамках освітнього стандарту, але допускає помилки при його викладі своїми словами; студенту важко підтвердити відповідь конкретними прикладами; слабо відповідає на додаткові питання; виявляє здатність під керівництвом викладача; виправляти погрішності, допущені у відповіді, вирішувати типові задачі, орієнтуватися в базових теоріях дисципліни	виокремлення головних і другорядних питань, складання логічних схем	57-67% правильних відповідей
5,5-7	без особливих утруднень відповідає на питання; викладає матеріал з використанням необхідної наукової термінології, не допускаючи серйозних помилок; легко усуваються окремі неточності з допомогою навідних запитань; вміє застосовувати отримані знання на практиці для вирішення навчальних завдань	опрацювання не менш трьох літературних джерел з аналізом і власними висновками	68-78% правильних відповідей
7,5-8	виявляє засвоєння всього обсягу програмного матеріалу поточного та попередніх занять; вміє виділяти в ньому головні положення і осмислено застосовувати отримані знання на практиці; не допускає помилок при відтворенні матеріалу; чітко відповідає на питання відтворючого характеру.	підготовка доповіді, або захист реферату з опрацюванням не менш шести літературних джерел	79-89% правильних відповідей
8,5-10	глибоко вивчив основний навчальний матеріал і додаткову літературу з теми поточного та попередніх занять; послідовно і логічно правильно вміє викладати матеріал, використовуючи при відповіді приклади, ілюструючи основні теоретичні положення; вичерпно відповідає на поставлені видозмінені питання, які не мають прямої відповіді в підручнику, із залученням знань інших дисциплін; вміє надавати аргументоване обґрунтування зв'язку досліджуваних питань з іншими розділами дисципліни; розбирається в складних наукових проблемах, вирішує нестандартні завдання, вміє вести діалог з викладачем.	створення мультимедійних презентацій з певної теми, підготовка кросвордів з даної теми.	90-100% правильних відповідей

До **2-х балів** ставиться студентіві, який робить вдалі доповнення протягом практичних занять з певної теми модуля, виправляє неточності, однак при цьому індивідуально не виступає з окремих питань.

XII. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ.

Модульний контроль

Модульний контроль проводиться на останньому занятті модуля. Тривалість

№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Тематична атестація	10	2	20
2.	Виконання завдання з самостійної	5	2	10
3.	Модульний контроль	25	1	25
4.	Реферат	30	1	30
5.	Написання плану конспекту	10	2	20
6.	Конспект лекції	15	1	15
максимальна кількість балів 120 (120:100)=1,2				

виконання модульних контрольних завдань не повинна перевищувати двох академічних годин.

XIII. СХЕМА НАРАХУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛ БАЛІВ, Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		<i>для екзамену, практики</i>	<i>для заліку</i>
90 – 100	A	відмінно	зараховано
81 – 89	B	добре	
75 – 80	C		
70– 74	D	задовільно	
60 – 69	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
0 – 34	F		

XIV. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Опорні конспекти лекцій; навчальні посібники.
2. Робоча програма навчальної дисципліни; програма навчальної дисципліни.
3. Збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.
4. Засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).
5. Завдання для комплексних контрольних робіт з навчальної дисципліни «Теорія

та методика рухливих та спортивних ігор».

XVI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ГАНДБОЛ

Базова

1. Гандбол. Правила соревнований. – М.: Физкультура и спорт, 1983.
2. Латышкевич Л.А. Гандбол. – Киев.: Радянська школа, 1980.
3. Спортивные игры: Техника, тактика, методика обучения /Под ред. Ю.Д.Железняк, Ю.М. Портнова. – М.: Физкультура и спорт, 2002. 16. Шестаков М.П. Гандбол. Тактическая подготовка. / М.П. Шестаков, И.Г.Шестаков. – М.: СпортАкадемПресс, 2001. – 132 с.

Допоміжна

1. Игнатъева В.Я. Гандбол. Учебн. пособие для институтов физ. культуры./ В.Я. Игнатъева – М.: Физкультура и спорт, 1983.
2. Игнатъева В.Я., Портнов Ю.М. Гандбол: Учебник для ВУЗов физической культуры. – М.: Физкультура, образование и наука, 1996. 6. Игнатъева В.Я. Гандбол: учебник / В.Я. Игнатъева. – М.: Физическая культура, 2008. – 384 с.
3. Дубенчук А.І. Спортивні ігри з м'ячем: правила. – Х.: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2006. – 288 с.
4. Кічук С.Ф., Авраменко В.Г., Лобанков В.С., Гавралов Ю.Л. Спортивні і рухливі ігри та методика викладання (Тестові завдання) – Тернопіль, ТДПУ, 2003. – 80 с.
5. Клусов Н.П. Тренировка гандболистов. – М.: Физкультура и спорт, 1975.
6. Латышкевич Л.А., Лебедь Ф.Л., Основа А.А., Ткачук В.Г. Гандбол. – К.: Радянська школа, 1989.

БАСКЕТБОЛ

Базова

1. Поплавський Л.Ю. Баскетбол. К. Олімпійська література. 2004.
2. Хромаєв З.М., Волошин А.П. Баскетбол: епоха В.Шаблінського. До 100-річчя баскетболу в Україні. – К.: “МП Леся”, 2006. – 180 с.
3. Спортивные игры. Техника, тактика, методика обучения. Ю. Д. Железняк, Ю. М. Портнов., - М., 2004. – 518 с.

Допоміжна

1. Гомельский А.Я. Тактика баскетбола. М. ФИС. 1966.
- 2.Кураса Г., Черепанов А. МБК “Николаев”. Баскетбол – 2003. Николаев. “Барви Украхъни”. 2003.
- 3.Справочник по баскетболу. М.: ФиС – 1980 г.

4.Семашко Н.В. Спортивные игры. М.: ФиС – 1996 г.

5.Вуден Д. Современный баскетбол: Пер. С англ. – М.: Физкультура и спорт, 1987. – 256 с.

6.Кулаков Ю. Є. Спортивні ігри (організація та методика викладання на факультеті фізичної культури) : Навчальний посібник . – Миколаїв,1997.- 194 с.

14. Інформаційні ресурси

Сайт ВСП «Олімпійського фахового коледжу імені Івана Піддубного НУФВСУ» - <https://olimpic.college/navchalno-metodychna-literatura/>